

**POSLOVNIK O RADU KOMISIJE ZA ORGANOLEPTIČNO OCJENJIVANJE
U HRVATSKOJ AGENCIJI ZA POLJOPRIVREDU I HRANU**

Osijek, 2025. godina

Na temelju članka 7. Zakona o Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu („Narodne novine“, broj 111/2018) i članka 29. stavka 3. Pravilnika o vinarstvu (Narodne novine, broj 81/2022, 75/2023, 81/2023, 82/2024), uz odobrenje Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva od 7. travnja 2025. godine, Upravno vijeće Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu je na 3. sjednici održanoj 12. svibnja 2025. godine donijelo:

POSLOVNIK O RADU KOMISIJE ZA ORGANOLEPTIČNO OCJENJIVANJE U HRVATSKOJ AGENCIJI ZA POLJOPRIVREDU I HRANU

Članak 1.

Ovim Poslovnikom uređuje se način rada komisija za organoleptično ocjenjivanje u Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu (u nastavku: Agencija), te organizacija i provedba postupaka organoleptičnih ispitivanja vina, voćnih vina i aromatiziranih proizvoda od vina.

Članak 2.

- (1) Organoleptična ocjenjivanja održavaju se u Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu, Centru za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo, Odjelu-Laboratoriju za senzorna ispitivanja, u Zagrebu i u tehničkim ispostavama.
- (2) Odredbe ovog Poslovnika obvezne su za sve članove komisija i djelatnike Agencije koji sudjeluju u pripremi i provedbi organoleptičnih ocjenjivanja (tehničko osoblje).

Članak 3.

Agencija vodi Popis ovlaštenih ocjenjivača i osigurava uvjete za provedbu ocjenjivanja sukladno propisima te normi HRN EN ISO/IEC 17025:2017.

Članak 4.

- (1) Organoleptična ocjenjivanja provodi komisija sastavljena od ocjenjivača s Popisa ovlaštenih ocjenjivača.
- (2) Prilikom imenovanja članova komisije Agencija će osigurati ravnomjernu zastupljenost ocjenjivača s Popisa ocjenjivača, i, obzirom na podrijetlo uzoraka, većinsku zastupljenost regionalnih ocjenjivača u komisijama koje provode ocjenjivanje vina na razini vinogradarskih regija i podregija.

Članak 5.

- (1) Ocjenjivače se u rad komisije poziva putem elektroničke pošte. Pozvani ocjenjivač je obvezan potvrditi svoje sudjelovanje u radu komisije u roku od tri dana od dostave poziva. Ukoliko pozvani ocjenjivač pravodobno ne potvrdi svoje sudjelovanje u radu komisije, smatrat će se da je isto odbio.
- (2) U slučaju da ocjenjivač nije u mogućnosti odazvati se pozivu za sudjelovanje u radu komisije, bit će pozvan zamjenski član. U slučaju kratkoće rokova zamjenski član može biti pozvan i telefonskim putem.

Članak 6.

Agencija će kontinuirano informirati ovlaštene ocjenjivače – članove komisija i tehničko osoblje o svim važnim elementima i standardima Norme ISO/IEC 17025:2017.

Članak 7.

- (1) Održavanje ocjenjivanja i rad komisija su zatvoreni za javnost. Ocjenjivanju, osim tehničkog osoblja Agencije i članova komisije, ne smiju nazočiti treće osobe.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovog članka, odlukom voditelja laboratorija i predsjednika komisije, uz obavijest direktoru Sektora, trećim osobama (gostima) se može odobriti nazočnost ocjenjivanju, na način da pri tomu ne ometaju rad komisije.

Članak 8.

- (1) Članovi komisija su dužni poštivati stručne preporuke u odnosu na profesionalan analitički rad, prepoznati potencijalan sukoba interesa te o njemu pravovremeno izvijestiti predsjednika komisije.
- (2) Članovi komisije su dužni suzdržati se od konzumacije jakih pića i začina prije sudjelovanja u radu komisije.
- (3) Članovi komisije i tehničko osoblje su dužni suzdržati se od pušenja tijekom ocjenjivanja, te ne koristiti mirisne proizvode na tijelu i/ili odjeći.

Članak 9.

- (1) Prije početka ocjenjivanja uzoraka provest će se ocjenjivanje uzorka za ujednačavanje kriterija (kontrolni uzorak) te će predsjednik komisije rezultat ocjenjivanja i kakvoću pripadajućeg uzorka javno raspraviti s ocjenjivačima.
- (2) Kontrolnih uzoraka može biti više i mogu biti raspoređeni tijekom ocjenjivanja. Kontrolni uzorci su uzorci s prethodne komisije, s pozitivnim ili negativnim rezultatom, s najmanje 4 od 5 pojedinačnih rezultata sukladnih konačnom, u odnosu na tradicionalan izraz ili deskriptivan rezultat.

Članak 10.

- (1) Prije početka ocjenjivanja predsjednik komisije će provjeriti tehničke uvjete za rad, prisutnost imenovanih i pozvanih ocjenjivača, te ocjenjivačima dati upute i obrazloženja potrebna za ocjenjivanje.
- (2) Agencija će osigurati da članovi komisije tijekom ocjenjivanja imaju pitku vodu i odgovarajuću okrepu za osvježavanje osjetila (kruh, mlijeko, jabuka, i dr.).
- (3) Predsjednik komisije je obvezan osigurati stanke za odmor.
- (4) U jednom danu ocjenjivači smiju ocijeniti najviše pedeset uzoraka, u što se ne ubraja prvi kontrolni uzorak.

Članak 11.

- (1) Preporučeni redoslijed uzoraka u ispitivanju je sljedeći:
 - vina prije voćnih vina i aromatiziranih pića na bazi vina,

- pjenušava vina prije mirnih, unutar pripadajuće grupe proizvoda (vino, voćno vino, aromatizirani proizvodi na bazi vina)
- bijela vina prije ružičastih i crnih (crvenih),
- mješavine sorata prije vina jedne sorte,
- mlađa vina prije starijih,
- vina vinogradarskih zona od hladnijeg prema toplijem klimatu,
- vina nearomatičnih i manje aromatičnih sorata prije vina više aromatičnih sorata,
- vina s manje alkohola prije vina s više alkohola,
- vina s manjim prije vina s većim sadržajem šećera,
- vina s nižom pH vrijednošću prije vina s višom pH vrijednošću.
- voćna vina po istim kriterijima kao vina,
- aromatizirana pića na bazi vina po istim kriterijima kao vina.

(2) Redoslijed uzoraka tijekom ispitivanja određuje predsjednik komisije te može odstupiti od preporučenog redoslijeda iz stavka 1. ovog članka.

Članak 12.

Pri najavi uzorka, uz podatke o uzorku određene propisima, predsjednik komisije ocjenjivačima daje podatke i o:

- izrazima i zaštićenim izrazima koji su prateći izrazi zaštićenim zemljopisnim oznakama (ZOI i ZOZP), osim zaštićenih tradicionalnih izraza.
- specifičnim tehnologijama, stupnju zrelosti grožđa i rokovima berbe (predikatna berba, prezrelo grožđe, prosušeno grožđe),
- voćnoj vrsti/vrstama u slučaju voćnih vina,
- vrsti zaštićenog aromatiziranog pića na bazi vina (zaštićenu oznaku).

Članak 13.

(1) Neovisno o metodi, ocjenjivač prestaje s ocjenjivanjem uzorka kad utvrdi prvi ispitni parametar kod kojeg uzorak ne zadovoljava, uz obvezno navođenje razloga.

(2) Iznimno od stavka 1. ovog članka, predsjednik komisije može odlučiti da se, u svrhu potpunijeg informiranja podnositelja zahtjeva, uzorak analizira i na druge parametre, a sve eventualne napomene nezadovoljavajuće kakvoće navest će se uz prvi nezadovoljavajući parametar.

(3) Rezultat ispitivanja metodom „100 bodova“ može biti pozitivan, a da pri tome uzorak ne zadovoljava uvjete za označavanje tradicionalnog izraza i/ili zaštićene oznake izvornosti koju podnositelj zahtjeva traži.

(4) Rezultat je pozitivan kada je medijan najmanje 58 kod mirnih vina (parametar bistroće minimalno stupac „Vrlo dobro“, svi ostali parametri minimalno stupac „Prolazno“), te najmanje 57 kod pjenušavih vina (parametar bistroće minimalno stupac „Vrlo dobro“, svi ostali parametri minimalno stupac „Prolazno“).

(5) U slučaju rezultata iz stavka 3. i stavka 4. Agencija može donijeti rješenje za stavljanje na tržište vina bez ZOI ili vina bez ZOI s oznakom sorte i berbe, kada je većina ocjenjivača suglasna s deklariranjem sorte i berbe.

(6) Rezultat ocjenjivanja može biti pozitivan, a da pri tome proizvod ne zadovoljava stručne zahtjeve u odnosu na dodatne i/ili tehnološke izraze, što se obvezno navodi u Izvješću komisije i kao napomena uz rezultat, obzirom da metodom 100 bodova nije moguće navedene izraze vrednovati.

Članak 14.

Ovaj Pravilnik objavit će se na oglasnoj ploči Agencije te stupa na snagu osmog dana od njegove objave.

KLASA: 011-03/25-01/1

URBROJ: 396-03-01/05-25-1

Osijek, 12. svibnja 2025. godine

PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA

dr. sc. Darko Dimić

Ovaj Pravilnik je objavljen na e-oglasnoj ploči Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu 13. svibnja 2025. godine te je stupio na snagu 21. svibnja 2025. godine.